

ZA BOGA, NAROD IN DOMOVINO

JURE L. KOMAR

(Govor na domobranski proslavi v nedeljo 3. junija
v Slovenski hiši v Buenos Airesu)

Mesec junij, v začetku zime pod južnim križem, nas dobi zbrane, da počastimo vse, ki so se v Sloveniji med drugo svetovno vojno borili proti komunizmu, proti režimu, ki je hotel na krvav način poteptati vse, ki se niso strinjali z njihovo idejo in spraviti Slovenijo pod sovjetsko območje.

Še mi zvenijo v ušesih pogovori z očetom, njegove pripovedi, kako in kaj se je godilo, ko so v Sloveniji komunisti pripravljali revolucijo.

Še vedno imam pred očmi očetovo pripoved o enem od zadnjih spopadov s partizani na Primorskem, ko je moral peljati tovornjak z ranjenci proti Gorici.

Pravil mi je: »V eni roki sem držal brzostrelko, v drugi pa rožni venec in prosil Marijo, naj nas štiti« ...

Še vidim, kako so se mu orosile oči, ko se je spominjal padlih sošolcev, prijateljev, soborcev.

Ko se skoraj 70 let po tistih krvavih dogodkih oziramo nazaj, se nam pogled ustavi predvsem ob jasnih dejstvih, ki jih danes nihče ne more zanikati.

Prvo je to, da smo Slovenci zaradi nemške, italijanske in tudi madžarske okupacije bili prisiljeni vstopiti v vojno. In da so slovenski komunisti ta trenutek izrabili, zlorabili, da so pod krinko boja za osvoboditev naroda začeli izvajati svoj zahrbtni revolucionarni načrt: začeli so pobijati vse vplivne in misleče osebe, ki bi lahko to prevaro odkrili. In tako so padali, bili ubiti voditelji, intelektualci, duhovniki, učitelji, kmetje, itd. Toda mnogi ljudje so prevaro spoznali in se odločili za samoobrambo.

Vsak človek ima ne samo pravico ampak tudi dolžnost do samoobrambe in že samo v tem je neovrgljivo moralno opravičilo za obstoj slovenskega domobranstva.

Kako je v takih razmerah sploh bilo mogoče, da se je domobranstvo lahko organiziralo, zaživelo? Samo zato, ker so ti mladi fantje in možje čutili v sebi vrednote, ki so jih hoteli ohraniti in se zanje tudi boriti. Šlo je za vrednote, ki mi jih je oče vsadil v dušo in te so bile iste, ki so vodile domobrance v tistih težkih časih.

Vera v Boga, ki so nam jo posredovali starši in ki je naša vodilna luč. Svoboda, v kateri hočemo živeti in o svojem življenju sami odločati. Resnica, ki dokazuje, kakšna so dejstva, ki prej ali slej pride na površje, tudi če se jo hoče zatajiti. Odgovornost, da se zavaruje družina, ki je osnovna celica vsake družbe, in se zavaruje tudi dom in imetje.

Ljubezen do Boga in domovine. Zvestost o nujnosti moralnih načel, brez katerih nobena družba ne more normalno delovati. Zvestoba, ki se je pokazala v najhujših preizkušnjah. Poštenost pri medsebojnih odnosih še posebej v kritičnih časih. Prijateljstvo. Pogum, hrabrost in ponos, ki so jih pokazali naši domobranci v tem boju. Požrtvovalnost, ki so jo pokazali naši borci za svobodo, ki se do zadnjega trenutka niso odpovedali svojim idealom in so raje tvegali svoja življenja, kot da bi podlegli brezbožnemu režimu. Naposled, po izdaji zaveznikov, pa je večina njih bila vrnjena in poslana v mučeniško smrt.

Gre za vrednote, ki so še danes veljavne, čeprav je poteklo skoraj sedemdeset let od te slovenske tragedije. Medtem se je komunizem zrušil in dokazal, da njegovih lažnih principov ni mogoče uresničiti, da vse, kar je zgrajenega na laži in zločinih, prej ali slej propade.

Najbolj uporabljena sredstva komunizma so bila laž, zvijača, teror in - umor. S tem so hoteli poteptati vrednote, ki so vodile domobrance.

Komunisti so povzročili med ljudmi zmešnjavo, trenutke obupa, toda niso uspeli prepričati slovenskega naroda, da preide na njihovo stran. Domobranci so odločno nastopili in - čeprav so naposled bili izigrani - dejstvo je, da so bili v številnih borbah zmagoviti. Po zlomu svetovnega komunizma pa se je jasno izkazalo tudi to, da so domobranci končno bili ideološki zmagovalci. Res da niso mogli doseči končnega cilja - na mednarodnih pogajanjih in dogovorih med Angleži, Amerikanci in Sovjeti se je odločilo, da se na Slovenskem po odhodu

(nadaljuje na 2. strani)

Za spodbujanje gospodarstva

Medtem ko se Evropa trese, se mora tudi slovenska vlada soočiti z težkimi problemi. Kolikor se je le dalo so v tej začetni dobi odredili varčevalne ukrepe, da bi državo in finance spravili na trdnjša tla. Vemo pa, da samo varčevanje ni dovolj, če celotno gospodarstvo ne deluje in ne raste.

Paket ukrepov za spodbujanje gospodarstva, ki ga je vlada sprejela prejšnji teden, je v zdaj v javni obravnavi, zato so se parlamentarne stranke v minulih dneh opredelile do njega. Po načrtih vlade je do julija predvidena sprememba dobrega ducata zakonov. Ob tem je minister za gospodarski razvoj in tehnologijo Radovan Žerjav je dejal: »Teh šestnajst zakonov vpeljuje, zajema 75 ukrepov za spodbujanje gospodarske rasti, vključno z odpravo administra-

tivnih ovir ter finančnimi razbremenitvami in spodbudami.« Za oživitve gospodarske dejavnosti bo vlada z javnimi razpisi dodatno namenila 377 milijonov evrov, od tega 148 milijonov za subvencije, 50 milijonov za garancije in 179 milijonov prek izvajanja javnih investicij. Paket zajema tudi ukrepe za blažitev kreditnega krča in ugodnejšega financiranja domačega gospodarstva. Med ukrepi so tudi taki, ki bodo občinam omogočili, da bodo v obrtnih conah naložbenikom ponudila zemljišča z manj zapleti in po ugodnih cenah.

Na srečo so o potrebnem delu v vladi enotni. Poslanci koalicijske opozicije so prepričani, da je ta paket ukrepov korak v pravo smer in da bo obrnil negativne trende v gospodarstvu. Predvideva razpise, ki bodo podjetjem namenila dodaten denar; vlada z njim

posega na področje gradenj, kjer so postopki pridobivanja vseh potrebnih dovoljenj zelo zapleteni. Spreminja se tudi umeščanje objektov državnega pomena v prostor.

Opozicija gleda na omenjene zakone precej drugače. V Pozitivni Sloveniji so prepričani, da vladni predlog zakonodajnega svežnja za spodbujanje gospodarstva v resnici ne vsebuje ukrepov za spodbujanje konkurenčnosti in gospodarske rasti. V poslanski skupini SD pozdravljajo cilj, ki naj bi ga zasledovali ukrepi koalicije za spodbujanje gospodarske rasti, a je po njihovem pot do cilja ob predstavitvi teh ukrepov precej negotova. Zanimivo je, da so današnje opozicijske stranke (in poslanci) imele dovolj priložnosti za prave ukrepe v prejšnjem mandatu. Seveda, lažje je kritizirati.

Država in Cerkev

Minister za izobraževanje, znanost, kulturo in šport Žiga Turk je v preteklih dneh ločeno sprejel predstavnike štirih največjih verskih skupnosti v Sloveniji. Turk, ki je po selitvi urada za verske skupnosti pod okrilje ministrstva odgovoren za odnose z verskimi skupnostmi, se je seznanil z nekaterimi njihovimi dejavnostmi, obravnavali pa so tudi nekaj perečih vprašanj. Predstavniki Katoliške cerkve so na srečanju poudarili, da je sedanji zakon o verski svobodi ustrezen, zato ga »ne kaže spreminjati, razen v tistih postavkah, na

katero je izrecno opozorilo ustavno sodišče«, so v sporočilu za javnost zapisali na ministrstvu. Minister Turk je po njihovih navedbah napovedal uskladitev zakona z ugotovitvami ustavnega sodišča. Glede razlik v ravnanju države z Rdečim križem in Karitas, na katere je opozoril predsednik Slovenske škofovske konference Anton Stres, pa se je minister strinjal, da ni prav, da država na različen način obravnava organizacije, ki opravljajo isto humanitarno dejavnost. V Katoliški cerkvi so dodali tudi, da sta se

obe strani strinjali, da ustavno načelo ločitve pristojnosti države in verskih skupnosti »ne onemogoča njenega medsebojnega partnerstva in enakopravnosti pri zagotavljanju individualnih in kolektivnih vidikov uresničevanja človekovih pravic in ustavnih načel«.

Poleg katoliške hierarhije, je minister sprejel še predstavnike Evangeličanske cerkve; muftija Nedžad Grabusa in druge predstavniki Islamske skupnosti; ter delegacijo Srbske pravoslavne cerkve pod vodstvom zagrebško-ljubljanske-

ga metropolita Jovana Pavlovića. Zanimivo je, da so pravoslavni predstojniki izpostavili ministru med drugim tudi vprašanje odkritih grobišč in njihove dostojne obeležitve, kar je minister ocenil kot dolžno pietetno dejanje. Po mnenju predstavnikov verskih skupnosti je bilo sicer srečanje z ministrom predvsem spoznavne narave. Po ukinitvi samostojnega urada za verske skupnosti ta od začetka aprila deluje v okviru ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, vodi pa ga Silvester Gabršček.

S Slovenci v Italiji

Predsednik Vlade Republike Slovenije Janez Janša se je skupaj z ministrico za Slovence v zamejstvu in po svetu Ljudmila Novak v ponedeljek, 11. juni-

ja, srečal s predstavniki zastopstva slovenske manjšine v Italijanski republiki, in sicer s senatorko Demokratske stranke Tamaro Blažina, deželnim tajnikom slovenske in italijanske Združene leveice Stojanom Spetičem, deželnim tajnikom stranke Slovenska skupnost Damjanom Terpinom, predsednikom Slovenske kulturno-gospodarske zveze Rudijem Pavšičem ter predsednikom Sveta slovenskih organizacij Dragom Stoko.

Sogovorniki so v luči delovnega obiska predsednika slovenske vlade Janeza Janše v Rimu sprego-

vorili o položaju slovenske manjšine v Italiji. Predstavniki zastopstva slovenske manjšine so izrazili zadovoljstvo nad visoko dinamiko medsebojnih obiskov visokih predstavnikov obeh držav, ki smo ji priča v letošnjem letu. Pozitivno so ocenili razvoj sodelovanja med obema državama in poudarili pomen dobrososedskih odnosov, ki so za manjšinsko prebivalstvo vitalnega pomena. Predstavili so tudi stališča do odprtih vprašanj, ki zadevajo delovanje slovenske manjšine v Italiji na političnem, finančnem, publicističnem in civilno-druženem področju.

TUDI V BIH

Tudi v Banjaluki v Bosni In Hercegovini so govorili slovensko. Na prav posebnem tradicionalnem srečanju šol dopolnilnega slovenskega jezika je v petek 9. junija nastopilo več kot 100 otrok iz šestih različnih slovenskih društev. S prireditvijo so želeli pokazati, kako jim gre učenje slovenščine, kljub temu, da je njihov materni jezik bosanski. Prireditve se je udeležil tudi državni sekretar na uradu vlade za Slovenijo v zamejstvu in po svetu Matjaž Longar. Vesel je, da Slovenci v zamejstvu in po svetu ohranjajo ta jezik. Longar se je sicer srečal tudi s predstavniki slovenskih društev v Bosni In Hercegovini, s katerimi se je pogovarjal o ohranjanju slovenske identitete.

PRIMORSKA

Spet slovenski župan

V zelo napeti tekmi je na zadnjih občinskih volitvah slavil Vladimir Kukanja, kandidat Slovenske skupnosti in skupni levosredinski kandidat, sad združenih moči domačega prebivalstva in demokratičnih sil. Za motto svoje kampanje si je izbral »Začnimo na novo«.

Po (skoraj dvaindvajsetih) dolgih letih ima Devinsko-nabrežinska občina spet slovenskega župana (zadnji je bil Bojan Brezigar, tudi iz Slovenske skupnosti). Dogodek bi lahko označili celo za zgodovinskega, saj je slovenska narodna skupnost po več kot dveh desetletjih dobila ponovno slovenskega župana, levosredinska koalicija pa ima na celotnem pokrajinskem območju (s pokrajinsko upravo vred) na čelu občinskih uprav svoje župane in županjo.

Vladimir Kukanja je v zelo nape- ti tekmi premagal svojega neposrednega tekmeča, desnosredinskega kandidata Massima Romito in postal

15. župan te občine. Kukanja je prejel 2198 glasov, 45,65%, Romita pa 2055 glasov, 42,68%. Ostali kandidati so močno zaostali.

Vladimira Kukanjo so podprli Zveza levice, Slovenska skupnost, Zeleni in Italija vrednot, Lista Kukanja, Svoboda ekologija in levice ter Demokratska stranka.

Vladimir Kukanja se je z volilno zmago vrnil na nekdanje službeno mesto, saj je več desetletij služboval v domači občini; delal je v demografskem in knjigovodskem uradu, zadnja leta pa je vodil anagrafski urad. Najbrž je bil Kukanja do upokojitve priljubljen med sodelavci: težko bi si drugače razlagali veselje, s katerim so ga njegovi nekdanji kolegi pričakali pred županstvom: objemi, poljubi, celo solze ... Težav v občini je ničkoliko, najprej bo potrebno temeljito proučiti finančno stanje uprave, nato bo čas za začetek udejanjanja prizadevanj in obljub iz volilne kampanje. Ob Edvinu Forčiču bo v občinskem svetu v vrstah večine kot predstavnik

SSk sedel še Mitja Terčon. Štiri svetnike bo imela Demokratska stranka, Zveza levice dva svetnika, ostale komponente koalicije pa bodo imele po enega predstavnika. V opoziciji bodo sedeli trije svetniki iz vrst Ljudstva svobode, dva iz Liste Ret in ena svetnica kot predstavnica Občanskega projekta za Devin-Nabrežino.

Vladimir Kukanja je že izbral svoje najožje sodelavce: v občinskem odboru bo sedelo pet odbornikov: Massimo Veronese (Demokratska stranka) - podžupan in odbornik za urbanistiko in teritorialno načrtovanje; Lorenzo Corigliano (zunanji tehnik) - odbornik za bilanco, davke in osebje; Tatjana Kobau (Zveza levice) - odbornica za socialo, družino, mlade in za enake možnosti; **Marija Doroteja Breclj (tehnik, izraz Slovenske skupnosti)** - odbornica za kulturo, šolstvo in kmetijstvo; Andrej Cunja (tehnik, izraz Liste Kukanja) - odbornik za javna dela, turizem, trgovino in šport.

Po Novem glasu in Slomedia

VTISI IZ SLOVENIJE

Razmišljanja v Kočevskem Rogu

(Od našega dopisnika)

Maša in komemoracija v Kočevskem Rogu imata definirano strukturo, ki se iz leta v leto ponavlja - pa kljub temu nista vsako leto enaka. Oziroma vsako leto pustita različne vtise, spoznanja. Včasih je sprememba odvisna od zunanjega vpliva, včasih od notranjega, osebnega.

Kdor je bil že večkrat - ali vsakič - na tej komemoraciji, ne bo doživel tega, kar lahko nekdo, ki je prvič prisoten. Tako je prijatelj Ludvik, z ženo prvič v Rogu, komentiral poseben občutek doživljanja šelestenja drevov v gozdu, pa bobnenja, ki lahko človekovo dušo popelje v globoko sozvočje med naravo, žalostnimi dogodki, ki so se zgodili v tem kraju in onostranstvom.

Tudi v meni se je 'zgodilo' več vtisov. Prvi je bil ob branju razmišljanja Urške Makovec, ki jih je v prejšnji številki objavil na uvodnem mestu naš tednik. Ne politika, ne ideologija, ampak človečnost!

Drugi je bilo poslušanje Mešanega pevskega zbora San Justo. Ne bi se spustil v obravnavo ali so vtisi obvezno subjektivni, ali so lahko objektivni - dejstvo je, da mi

je letos petje precej drugače izzvenelo. Začutil sem tisto, kar so nekoč - ko so planirali postavitev objekta v tem kraju - govorili o zeleni katedrali v Rogu, katedrali v gozdu in podobno. Glas se je razlegal kot v akustični cerkvi, pa se ni odbijal od sten in stebrov, ampak od gozdnih drevov. In ta občutek je ustvarjal energijo, moč.

Zbor je prispeval še en vtis, namreč s petjem himne Slovenije v svetu (M. Kremžar - J. Osana). Prvič javno zapeta v Rogu, je naredila lepo figuro, bi rekli na Primorskem. Zanimivo je bilo ozreti se po udeležbi: ker besedilo ni na široko znano, so ljudje poslušali, le nekatere ustnice so se premikale in pele. In ko si pogledal obraz, si spoznal 'Argentince' (verjetno je to prireditelj, ki se je udeležil največ Slovencev iz Argentine, preseljenih in obiskovalcev.)

In še vtis, ki ga je ustvarila prisotnost skavtov. Ni jih bilo več kot prstov na roki, a meni se je zdelo, da so vsepovsod. Oranžni (slovenski) in modri (primorski skavti nosijo italijanskega) kroj sta vzbudila pozornost. Da jih je bilo malo, premalo, da to ni nič? Kakor vzamete: prejšnja leta ni bilo nobenega, letos pa so bili! Verjetno bodo tudi naslednje leto, za dve roki, za tri, za več ...

GB

ZA BOGA, NAROD IN DOMOVINO ...

(nadaljuje s 1. strani)

okupatorja preda oblast jugoslovanskim komunistom - toda danes ne bi smelo biti človeka, ki se ne bi zavedal, kdo se je v resnici boril za slovenski narod.

Zlo, ki dostikrat prevladuje na svetu, je naložilo narodu težki križ trpljenja, mnoge zapeljalo v smrt, še več v begunstvo, v - izgnanstvo. V tisto izgnanstvo, katerega sad smo mi, ki se še danes s pieteto v srcu spominjamo svojih mrtvih.

Težko si predstavljam beg svojih staršev, še posebej moje mame, ki je pod svojim srcem že nosila prvo hčerko, ko je na skrivaj bežala čez italijansko mejo v Gorico, in so za njo in za drugimi streljali z mitraljezi.

Pobili so jih na tisoče, ki še danes onstran grobov vzklikajo proti nebu in zahtevajo priznanje.

Stara modrost pove, da, »resničen človek raste iz izročila, kot raste drevo iz korenin«.

Ta izročila nam morajo danes pomagati, da se ne oddaljimo od poti, ki so nam jo zaznamovali naši predniki, da v teh časih ne nasedamo lažnim prerokom, ki hočejo svetu in posebno tudi v naši sedanji slovenski državi vsiliti druge navidezne vrednote ali še huje, nas prepričati, da so naše vrednote zastarele, češ da se je svet moderniziral.

Tudi v Argentini smo pred malo več kot tridesetimi leti doživeli poizkus, da bi tukaj preko revolucionarne in bratomorne vojne uvedli komunistično vlado. Padlo jih

je mnogo na eni in drugi strani, borcev in tudi nedolžnih - revolucije so vedno hude in krute.

Mi, otroci Slovencev, smo imeli veliko srečo, da so nas naši starši s svojo izkušnjo, pridobljeno v Sloveniji, pravočasno posvarili in razložili, kako ravnati v takih okoliščinah. In to je pomembno! Kajti vedno nastajajo novi poizkusi, da bi nam oblastniki zmešali pojme in poteptali naše vrednote. Temu moramo odločno nasprotovati. Vsak od nas je dolžan, po svojih močeh, braniti izročila, ki so nam jih predali naši predniki. To bo dobro vsem: Sloveniji in Argentini; da, mirno lahko trdimo: vsemu svetu.

Našim domobrancem so lahko vzeli življenje, niso jim pa mogli ubiti duše. Zato ti naši mrtvi še naprej živijo v nas in ne bodo nikoli pozabljeni.

Vodilno geslo domobrancev je bilo: »Za Boga, narod in domovino«.

Zvestoba Bogu in domovini se je prelila iz roda v rod in nam danes dovoli, da se mi tukaj spominjamo naših starih staršev, staršev in ostalih prednikov, ki so se borili proti brezbožnemu komunizmu, ki je hotel s silo vključiti našo drago Slovenijo v sovjetski krog.

V časih, ko nam hoče svet pokazati drugo pot, pogledimo v svojo notranjost; v trenutkih tišine mirno preglejmo izročila, ki so nam jih predali naši predniki. Tam so naše dragocene korenine in če jih bomo spoštovali, bomo jasno videli, kam in kako moramo hoditi naprej.

Bodimo ponosni na naše mrtve in na tudi preživeli domobranci. Njim moramo biti hvaležni, da lahko mi še danes v svobodi živimo za Boga, narod in domovino.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

STONE MIZERIT

Gotovo je ena izmed značilnosti sedanjega argentinskega dogajanja naglica, bliskovitost, s katero se odvijajo dogodki. Nismo še prebavili težkega grizljaja, pa nam že novi pada v utrujeni želodec.

Bežimo, tecimo ... Gotovo središče odra zavzema dolar. Ameriška valuta kar naprej zaznamuje bistveno argentinsko skrb, tako vlade kot prebivalstva. Spričo dejstva, da imamo razne vrste dolarjev (uradnega, poluradnega, modrega, »bežečega«) je nastalo vzdrušje, ki položaj le še poslabša. Zadnja novica je, da vlada skuša izvesti prisilno »pesifikacijo«. V zadnjem hipu je dodala poglavje v besedilu novega civilnega zakonika, ki ga je že poslala v parlament. Okoli tega zakona je bilo več pogajanj in precej splošno soglasje med poslanci in senatorji. A prvotnemu besedilu, ki ga je pripravilo nad sto priznanih strokovnjakov, so dodali odlok, da naj se pogodbe in dolgovi, sklenjeni v dolarjih, poravnajo v pesih (seveda po uradni valuti). To je povzročilo novo paniko, ki je vzporedni dolar pognala nad šest pesov in povzročila na borzi padec vladnih bonov, navezanih na dolarje. Vlada se namreč ni izrekla (do zaključka našega lista), če bodo ti boni tudi prizadeti po novi zakonodaji. Stvar ni malenkostna. Če so kupci bili mnenja, da je cena na črnem trgu kljub vsemu previsoka, so sedaj mnenje spremenili. A kaj takega je bilo pričakovati, če pomislimo, da je gospa predsednica sklenila prodati svojo dolarsko vlogo v banki (tri milijone dolarjev), za pese po uradni ceni. Sedaj ima dober izgovor, da je ona prva »pesificirala«. Naj še ostali; hočeš-nočeš. Razumljivo je ob tem, da nihče ne obnavlja dolarskih vlog v bankah. Ko vloga zapade enostavno dolarje odnesejo. Tako je samo v maju iz bančnega sistema (neznano kam) pobegnilo 1.600 milijonov dolarjev.

Avtomatične zavore. Stanje dolarja, dejanska prepoved uvoza celo nadomestnih delov za proizvodnjo v industriji in beg kapitala v varnejše zavetje je avtomatično pritisnilo na zavore. Gospodarska rast, s katero se je doslej vlada ponašala in si z njo polnila usta in govore, se je ustavila. Veliko manjša je bila že v začetku leta, a sedaj industrijski sektor trdi, da se je ustavila in ponekod že pada. Iz preteklosti pa vemo, kako nevarna je kombinacija inflacije in recesije. Razlika z letom 2001 je le ta, da ima centralna banka še vedno visoke količine deviz. Položaj

še ni brezupen, a vlada bi morala storiti potrebne korake, da voz ne bi zapeljal v močvirje. To pa stavi predpogoj, da prizna, da je bila dosedanja politika zgrešena in zamenja smer, predvsem pa, da zamenja voznike, ki so nas v to stanje pripeljali. Kar precej je znakov novega stanja. Grozno je padla gradbena dejavnost. V prestolnici so gradbena dovoljenja padla na polovico v primerjavi za lanskim letom. In prav gradnja zaposluje sorazmerno največ delavstva. Avtomobilska industrija je nazadovala za 24% v primerjavi z lanskim letom. Avtomobilsko podjetje Renault je uvedlo načrt začasnega odpuščanja delavcev. Delovni čas je padel za 13%. Nikjer ni več nadur, ki so mnogo pripomogle k boljšemu zaslužku. Posledica tega je manjše delovanje v trgovskem sektorju. Kmetje ne kupujejo poljskih strojev ne drugih pripomočkov. Na Ognjeni zemlji pada produkcija elektrone. In še bi lahko naštevali.

Nekaj se krha. Pohod vlade že ni več tako lagoden, kot pred kratkim, ali kot bi želela gospa predsednica. Že pred časom so ankete kazale, da njena priljubljenost pada. Potem si je znova opomogla, ko je zaplenila petrolejsko družbo YPF: nacionalizem vedno nekaj prinese. Po zadnjih dogodkih pa številke kažejo, da znova izgublja na ugledu in podpori. Pretekli teden je doživela tudi prvi hujski udarec v svojem drugem obdobju: skozi senat ni mogla prodreti s svojim kandidatom za vrhovnega tožilca. Daniel Reposo je bil le preveč sporna osebnost (zaradi svojega neznanja in nikaških izkušenj), in je celo v lastnem taboru vzbujal odpor. Odstopil je, da je predsednici preprečil javen poraz. Poleg tega se vedno bolj širijo protesti. Po eni strani spontane ljudske manifestacije ob zvoku udarcev na lonce (cacerolazos), ki na cestah zbirajo rastoče število protestnikov. Po drugi strani pa organizirani sindikalizem. Opozicijska CTA je v petek 8. uprizorila množične manifestacije in nad 100 blokad v prestolnici in predmestju. Sedaj napoveduje skupni pohod z Moyanom in kar bo ostalo njegove CGT. Kmetje so stavkali deset dni, a tudi po zaključku stavke manifestirajo po trgih in ob poteh. Najbolj zaskrbljujoč pa je notranji razkol. Guverner province Buenos Aires, Daniel Scioli, se je javno srečal z osvoženim glavnim tajnikom CGT. V sindikatu pa so izjavili, da bodo Sciolija podprli za predsednika, če bi kandidiral leta 2015.

67. LET SLOVENSKEGA HOLOKAVSTA

Glej! Na obzorju ... Moj Bog in Gospod!

Mesec junij nas vedno pretrese. Leta minevajo a naša generacija, ki je še tesno vezana na medvojne dogodke,

Sveta daritev za žrtve

ob vsaki obletnici globoko občuti tragedijo, ki se je v tistih letih odigrala nad slovenskim narodom. Grozo svetovne vojne je še prekosila komunistična revolucija, ki je povzročila največje gorje kar jih more zapisati narodova zgodovina.

Naša skupnost je tesno povezana z domobranstvom in povojnimi žrtvami. Saj dejansko med nami ni družine, ki ne bi imela po več svojcev v katerem izmed množičnih grobišč, raztresenih po Sloveniji. Zato je takoj po naselitvi v novem svetu postala tradicija, da je prva nedelja v juniju posvečena skupnemu spominu žrtev vojne in revolucije na slovenskem, nato pa se svečanosti vrstijo naslednje nedelje še po krajevnih Domovih.

Že 67 let nas loči od tragičnih dogodkov, ki so za ve-

Prinašajo venec v spomin in počastitev

dno zaznamovali slovenski narod. Kočevski Rog, Teharje, Huda jama ... Sto in sto množičnih grobišč, nekatera še vedno neodkrita, ki skrivajo žrtve - naše drage, pokojne. Spomin ne zamre. Iz leta v leto se ponavlja pričevanje, čustvo se pretaka iz roda v rod. Že tretja generacija ohranja spomin, priča o žrtvi naših junakov, se jim zahvaljuje in poje domobranske pesmi.

Tako nas žalni mesec junij vedno zbere v molitvi in počastitvi naših mučencev, ki so padali v jame v juniju leta 1945, v tisti daljni pomladi, ko je tisoče in tisoče mladih mož in fantov - domobrancev, dalo svoje življenje. In tam ležijo še danes. Oni so nas zbrali v nedeljo 3. junija v območju Slovenske hiše v Buenos Airesu, kjer smo jim že pred leti postavili spomenik. Tudi letošnji spomin je organiziralo naše osrednje društvo Zedinjena Slovenija.

Včasih spomin uhaja tudi na naše prve domobran-

V prvi vrsti, domobranci

ske proslave. Udeležili so se jih številni domobranci. A danes? Komaj peščica je še tistih, ki so se rešili poboja. Ni več domobrantskih mater in očetov. Večina od njih je že v slavi, skupaj s svojimi dragimi. Na izpraznjena mesta stopajo njihovi sinovi in hčere, pa vnuki in vnukinje. Spomin pa se ohranja.

Začetek je bil napovedan za ob 16. uri, a že mnogo

prej so prihajali: za razgovor, obujanje spominov, molitev v cerkvi pred našo brezjansko Marijo Pomagaj ... Vsak obiskovalec je že pri vходу dobil lično tiskan program svečanosti (izvirna zamisel in stvaritev naše umetnice Gabriele Petkovšek).

ŽALNA SVETA MAŠA

Spomin se je začel v cerkvi Marije Pomagaj z mašo, ki jo je daroval delegat slovenskih dušnih pastirjev msgr. dr. Jure Rode, ob spremljavi msgr. Mirka Grbca in salezijanca Danita Vrečarja. Cerkev je bila polna, tako da je del vernikov sledil maši na

dvorišču. Mašo je s petjem oplešal Mešani pevski zbor iz San Martina pod vodstvom prof. Lučke Marinček Kastelic. Na orglah je spremljala Anka Savelli Gaser.

V mašnem nagovoru je dr. Rode navezal svetopi-semske besede tudi na snov dneva. Poudarjal je mučeništvo vrnjenih in pobitih domobrancev. Mašna berila dneva in katekizem katoliške Cerkve nam pomagajo, da na žrtve komunizma gledamo kot na prave mučence.

PRED SPOMENIKOM

Po končani maši smo se zbrali na dvorišču. Tam stoji spomenik vsem žrtvam vojne in revolucije. Ob strani spomska plošča izrecno opozarja, da so domobranci naši junaki. Na vsaki strani plošče sta bili izobešeni slovenska in argentinska zastava. Ob straneh spomenika pa dve goreči sveči: plamen spomina na pokojne.

V žalnem sprevodu so prinesli pred spomenik venec. Kot že nekaj let, venec nosi predsednik mladinskih organizacij, letos Martin Uštar. Za njim so stopali prisotni preživeli domobranci: Božidar Fink, Tone Kastelic, Marko Kremžar, Bine Magister, France Oblak, Janez Šušteršič, Slavko Truden in Herman Zupan. Venec je bil spleten iz samih rdečih nageljnov, saj je nagelj tisti cvet, ki je najbližji slovenski duši. Botroval mu je slovenski trak.

Nato je sledil trenutek, ki je posebej ganljiv. Vsako leto, vedno znova, se orosijo oči in strese duša. Trobenta je pozvala k molku. Franci Žnidar je iz nje privabil žalne zvoke, padlim v počastitev. Tišina je zavladala po vsem območju Slovenske hiše. Spomin je potoval preko ogromnih razdalj, na obisk dragih pobitih v Rogu, na Teharjah, na Turjaku, v Grahovem, Grčaricah, v Hudi jami ... Slava njihovemu spominu!

Dr. Jure Rode je nato opravil molitve za pokojne, katerim so prisotni pobožni sledili in goreče odgovarjali. V dokaz, da nikdar ne pozabimo naših junakov in da smo zvesti njihovim idealom, smo vsi zapeli pesem »Mi legionarji, mi domobranci ...«

V DVORANI - SLOVENSKA POT

Žalno slavlje se je nadaljevalo v dvorani škofa Rožmana, kjer so rojaki napolnili spodnji del in galerijo. Dvorana je bila posebej pripravljena za to priložnost. Spredaj na levi strani je bil govorniški oder, za njim pa so se od stropa do tal v slapu padale barve slovenske zastave, kronane domobrantskim orlom. Letos nas je presenetil nov domobrantski grb, delo mojstra Toneta Oblaka, ki ga je umetnik podaril našemu osrednjemu društvu.

V globoki tišini je pred zbrane rojake stopil inž. Jure Komer. Lepo je, da zadnja leta govorijo zastopniki našega drugega rodu. V spominu na očeta in njegovo pripoved je prikazal položaj v Sloveniji med vojno in revolucijo in poudarjal, da so se domobranci borili za vrednote, ki naj

jih mi ohranimo - njim v spomin in počastitev. Celotno besedilo objavljamo na uvodnem mestu.

Kulturna akademija je nosila naslov »Glej! Na obzorju ... Moj Bog in Gospod!«. Recitatorski nastop je po besedilu in podaji globoko prevzel vse navzoče. Tekst je bil vzet iz pesnitve dr. Marka Kremžarja »Slovenska pot«. Čudovita stvaritev je bila v celoti objavljena v številki 3/4 leta 2008 kulturne revije Meddobje. Povzetek je pripravila (s pristankom avtorja) in nastop režirala Tatjana Modic Kržišnik, ki je lepo dojela in nastopajočim posredovala globo-

Odrski prizor: spomin in pričevanje

ko doživet smisel pesnitve, ki v osrednjem, pretresljivem delu navaja:

Groza ...
Sredi požara grmada gori.
Tujec nas strelja,
brat nas mori.
Groza na grozo ...
Téma je sredi vesoljne noči.
V temi obup.
Krik sredi molka!
Nékdó iz teme je brata ubil
pa je, kot Kajn, z lažjo
svoje dejanje prikriil.

Zbor recitatorjev se sestavljali sami mladi. Poudariti moramo obvladanje teksta, brezhibno podajanje in dokaj vredno naglašanje, kar je po 70 letih izseljenstva res neke vrste »čudež«. Nastopali so: Lučka Ayerbe Rant, Klavdija Belič, Nevenka Belič, Emil Fantini Belič, Nevenka Grohar, Pavel Grohar, Tatjana Groznik, Erik Oblak, Marjanka Oblak, Mikaela Puntar, Jože Rožanec, Marjana Rožanec in Uršula Urbančič. Šepetalka je bila Berni Juhant. Za zvok in luči je bil odgovoren Aleks Šuc.

Scenski prostor pa je pripravil Andrej Golob; pomagal mu je Edvard Kenda in sodelavci. Ob tem poudarimo enostavnost scene, s črnimi zavesami in belim ozadjem, kjer je izstopala ogromna fotografija kiparske stvaritve Marjana Gruma. Grum se večkrat vrača k domobrantski tematiki. »Slovenski holokavst«, ki je bil središče scene, je pravzaprav miniatura, ki jo je fotografsko posnel in prese-netljivo povečal Marko Vombergar.

Pesnitev zaključí z besedami upanja:

Glej! Na obzorju ...
Moj Bog in Gospod!

V svetlo prihodnost slovenska gre pot.

Komaj so se poleg le zadnje besede in odmevi spremne glasbe je mogočno zadonela pesem »Moja domovina«, ki najbolje ponazarja cilje borbe domobrancev med komunistično revolucijo. Pela je vsa dvorana.

S tem je bila akademija zaključena. Odhajali smo pretreseni. Polnila nas je zavest vztrajanja, zavesti, zvestobe pričevanju. Že 67 let se po vseh skupnostih Slovencev v Argentini, pa tudi drugih skupnostih po svetu, spominjamo žrtev vojne in revolucije. V spominu romamo k njim, da jim zagotovimo našo zvestobo. In vedno so naše duše polne žalosti, miline, hrepenjenja, ki se pretaka iz roda v rod - v hvaležnem spominu.

Tone Mizerit
Fotografije: Marko Vombergar

UTRIP, glasbena povest za otroke vseh starosti

V soboto 26. maja, v sklopu 60. obletnice Društva Slovenska vas, sta **Magdalena Jerman** in **Martin Sušnik** z nastopom predstavila njuno prvo (in upam, da ne zadnjo) zgoščenko z imenom »Utrip, glasbena povest za otroke vseh starosti«, katere podroben pregled in opis smo lahko brali v članku Marcela Brule v št. 18 našega tednika z dne 17. maja.

Točno ob osmih zvečer so se odprla vrata in publika je napolnila dvorano do zadnjega sedeža. Z vstopnico je vsak navzoč dobil program, v katerem je bil vrstni red pesmi in povzetek zgodbe, tako v slovenskem kot v španskem jeziku. Kot majhno darilo pa tudi dva čopiča, simbol, ki nas

vabi, da si življenje čim lepše pobarvamo.

Glas je napovedal začetek nastopa in nekaj minut kasneje so se ugasnile luči ob zvoku utripov srca. Na zunanjem delu odra, na desni strani, je za dvema klaviaturama sedel Martin, ki je s svojim globokim glasom začel pripovedovati povest. Glavni zastor odra se je začel odpirati in opazila se je bela pol pregledna, na več delov razdeljena zavesa, na kateri so efekti luči orisali Magdalenino senco. V vlogi belega angela se je njen čisti glas razločno zaslišal v dvorani. Ob žvrgolenju ptic in melodij spremljevalne glasbe je zapela pesem »Utrip sveta«, ki je žela prvi velik aplavz.

Zvočniki so okusno in uravnovešeno oddajali tako melodijo kot efekte in glasove. Opazil se je velik trud tonskih mojstrov s Pristave pod vodstvom **Adriana Gaserja**, ki so imeli na skrbi to težko nalogo (pomagala sta mu **Pavel** in **Aleš Grohar**).

V drugi, malo bolj dramatični pesmi »Dvoličje«, je Magdalena, sedaj že pred zaveso, pokazala, da ima profesionalno igralsko podlago v muzikalijah, saj se je izkazala ekspresivno, z mirno in odločno postavo.

Zdaj se je tudi opazil pravi namen belega tilnega platna na odru. Ta ni imel funkcije zastora, ampak je deloval kot dinamičen gibljiv zaslon na katerem so se projicirale razne slike in figure. Enkrat je simboliziral oblake, drugič reko, spet tretjič nevihto. Skratka, bil je del scenografije, na kateri so luči in sence dajale pravo vzdušje vsakemu delu zgodbe. Zelo kreativna zamisel Martina in Magdalene. Odrski tehnik je bil **Tomaž Sušnik**, sodelovali pa so **Jože Mehle**, **Cristian** in **Carolina Zorko**, **Gabriel Burja**, **Luka Rome**, **Valentin Grbec**, **Ariel Rozina**, **Sebi Šmalc** ter **Marija** in **Sonja Gerkman** s pomočjo ostale mladine Slovenske vasi.

V naslednjem poglavju »Barve« je odprta zavesa pustila videti scenski prostor. V ozadju modro nebo z belimi oblaki, spredaj zeleni griči, izza katerih so svetile razne situacijam primerne luči; spretno jih je vodil že izkušeni **Aleks Šuc**. Mogočen konec pesmi je žel spet posebno močan aplavz. Publika je očitno uživala ob Magdaleninem petju.

»Vrtenje« je začela s prijaznim zvokom kljunaste flavte, ki jo je igral Martin. Na platno je projektor metal razne vsakič bolj nemirne barve in figure (oblikovanje in predvajanje projekcij je imel na skrbi **Alejandro Berčić**). Dim je počasi napolnil oder. Dvorana je postala prava diskoteka. Gibljive barvaste luči in elektronska glasba so prevzele do sedaj umirjeno vzdušje. Magdalena je prišla na oder sedaj v črni obleki in dokazala, da ji tudi tak stil petja dobro leži. Martin pa, da obvlada sintetičator in klaviature, kot pravi mojster.

»Slepota« in »Veter«. Čustva in občutki so bili sijajno podani in začutila se je dramatičnost zgodbe. Z blagodnečim dvoglasnim petjem se je končal prvi del nastopa. Tudi pri tem sta se oba mlada umetnika odlično ujela.

Sledil je premor, med katerim je mladina iz Slovenske vasi pogostila navzoče s toplo kavo ali čajem in domačimi kifeljčki. Lepa (in okusna) pozornost, ki se je prav prilagala.

Točno eno uro po začetku koncerta je pričel drugi del in sicer z »Nevihto« v stilu težkega rocka. Magdalena se je znašla na odru spet v beli obleki, a pokrita s temno pelerino (kostumi so delo **Francija Sušnika**). Njene ekspresivne geste in gibi so spet pokazali odrsko izkušnjo. Le škoda, da se v nekaterih delih njen glas ni razločno slišal, verjetno zaradi kakšnega efekta pri mikrofону ali pa preglasne glasbe. Vsekakor je to bila le malenkost. Navzoči so ob koncu še glasneje zaploskali.

Osmo pesem uprizarja »Reko«, v katero se angel spusti, da si očisti oči in uda njenemu toku z upanjem, da ga ona pripelje nazaj na to, kar je bil. Emotivna in umirjena, kot bi res plaval v vodi.

Martin je nadaljeval z napovedovanjem in pel vlogo »Slavca«. Pesem je polna optimizma in upanja. Publika je podala spet posebno glasno priznanje.

Proti koncu koncerta je zgodba narasla v emocijah in postala močnejša. Vizualni efekti so tudi k temu pripomogli. »Morje«, spet v obliki mogočnega rocka (ob katerem se Martin počuti kot doma), je dala pravi občutek, da se je zgodila neka čudežna prenovitev. »Bodi poklicu zvest in našel boš svojo pot« je nasvet, katerega je dobil angel, da se reši, da najde žarek luči v temi.

»Nov utrip« je bil pravi zaključek zgodbe. Magdalena je tako vrhunsko zapela zadnje kitice, tako čustveno, da se je prav čutil oddih po težkih trenutkih, ko je bil angel v temi. Melodija je spet vodila na privlačne začetne note. Spet je Magdalena stala za belim tilom, razsvetljena, kot ob jutranjem soncu. Zavesa se je odprla. Slišal se je nov utrip srca. Glasba in petje sta postajala vsakič mogočnejša do emotivnega srečnega konca. Gledalci so vstali in podali Magdalenini in Martinu dolgo ovacijo.

Pred slatno zakusko (v pripravi kuharic) so sledile še zahvale, najprej predsednika društva Staneta Jemca obema umetnikoma za lep večer. Nato se je sam Martin zahvalil vsem sodelavcem in društvu za podporo pri izdaji te plošče. Nazadnje je še dr. Katica Cukjati, v imenu Slovenske kulturne akcije, izpostavila važnost tega dela: poudarila je kako izvrstna kompozicija, odlično petje in igranje ter upo-

raba čistega slovenskega jezika, po skoraj 70 letih izseljenstva, dajejo mnogo upanja in energije za nadaljevanje dela po začrtani poti. In to je važno. Ko misliš, da si v slovenski skupnosti že videl vse, se dva talenta zbereta in sestavita tako edinstveno delo.

Magdalena in Martin, hvala za tako kakovostno predstavitev. Hvala Hladnikovemu domu za podporo takim talentom. Upamo, da bo v prihodnje še več novih ustvarjanj, ker to poživlja in daje kvaliteto naši slovenski skupnosti. Tistim, ki niste mogli biti na predstavitvi pa priporočam, da izkoristite kakšno ponovitev in se je udeležite, ker se splača. Takih predstav nimamo vsak dan.

Andrej Žnidar

Žegnanje v cerkvi Marije Pomagaj

Bodi med nami ljubljena Mati, Marija Pomagaj je tvoje ime ...

Praznik farnega zavetnika je vedno zelo slovesen dan. Slovenska cerkev v Buenos Airesu je posvečena Mariji Pomagaj. Njen praznik je 24. maja, slovesno pa ga obhajamo prvo nedeljo po tem datumu, letos 27. maja. Sv. mašo je daroval delegat dr. Jure Rode ob somaševanju gg. Francija in Daneta Vrečarja za vse žive in pokojne dobrotnike Slovenske hiše in za vse, ki so pokopani v cerkvi. Ubrano ljudsko petje, pod vodstvom priložnostne skupine je pouzdignilo slavje praznika. Na orglah je petje spremljal Janez Žnidar. Pri pridigi je dr. Rode povedal, da so ta dan Binkošti, praznik Marije Pomagaj in god blaženega Lojzeta Grozdeta. Poudaril je, da je Cerkev sveta, ne zaradi ljudi, ki smo grešniki, ampak zaradi ustanovitelja Kristusa, ki nam je zapustil sveta sredstva, ki posvečujejo vse. V dvatisoč letni zgodovini Cerkve je bilo veliko več svetništva, kot pomanjkljivosti. Opozoril nas je, naj se spomnimo svoje birme, botrov in staršev in naj bomo Kristusove priče v svetu. Poudaril je, da je Kristus edini gospodar cerkve, Marija Pomagaj pa njena zavetnica. Omenil je tudi Lojzeta Grozdeta, da je 27. maj njegov rojstni dan. Prosimo ga za zvestobo v vsakdanjem življenju.

Po maši je bilo v dvorani škofa Rožmana slavnostno kosilo. Dvorana je bila za to priložnost lepo okrašena, velika slika Marije Pomagaj je bila na odru med cvetjem. Dr. Rode je najprej pozdravil vse navzoče, posebej še veleposlanika RS g. Tomaža Mencina in gospo, predsednika Zedinjene Slovenije prof. Francija Žnidarja in gospo in predstavnike vseh organizacij. Gospo Zvezde slovenskih žena in mater so, pod vodstvom Pavle Škraba, pripravile okusno kosilo in ga prijazno postregle. Ga. Alenka Prijatelj je čestitala dr. Juretu Rodetu za 75. rojstni dan, vsi pa smo se posladkali z odlično torto.

Slavje žegnanja smo zaključili s petimi litanijami Matere Božje, tako drage slovenskemu srcu. Sledil je blagoslov z Najsvetejšim in pesem Marija skoz' življenje. Z veselim srcem smo se vračali na svoje domove.

m.m.

G. JOŽE RAZMIŠLJA

Evropa

Kje si in kam si (za)šla? Iščeš sama sebe in se doslej ne moreš najti. Si v krizi vrednot, ki človeka razjeda.

Dokler Evropa ne bo priznala, da ta kriza ni samo ekonomskega značaja, ampak in predvsem, duhovnega ali nadnaravnega, toliko časa vse evropske države in njeni državniki ne bodo našli prave rešitve.

Če človek ne prizna Boga, kot najvišjega Gospodarja vsega, kar obstoja - in to predvsem človeka - toliko časa te države ne bodo našle prave poti do rešitve.

Vse je za človeka in ta naj bo središče vsega prizadevanja. Bog ga je ustvaril in mu dal vse veselje v uporabo. Človek naj bi bil po božji volji tisti, ki upravlja to veselje in tako daje Bogu dolžno čast.

Če pa človek hoče urediti svet brez Boga ali celo proti Njemu in Njegovi volji, to lahko doseže, pa naj tudi prizna, da vse to dela v svojo škodo.

Človek, pa tudi Evropejec, pa še Američan, južne ali severne poloble, naj prizna Boga in Njegove pravice, naj vsi izpolnjujejo Njegovo voljo, pa bo rešitev prišla kakor na roko.

Človeka in vse njegove pravice ne smemo in ne moremo ločiti od Boga - in vse bo urejeno. Njegova odvisnost je samo od Boga in to mu moramo priznavati in dopustiti, da bo kot tak mogel dati Bogu, kar je božjega.

Če pa mi ljudje, vsaj nekateri, hočemo postaviti človeka na božji prestol, potem postavimo vse na glavo in Boga ne potrebujemo več.

Spoštujmo red in ta bo spoštoval človeka, ker bo tudi ta ubogal Boga kot najvišjega Gospoda.

Slovenski samospev na Radio Nacional

Víctor Torres je pomemben argentinski baritonist. Verjetno si z Iturraldejem deli prvo mesto tukajšnjih baritonistov in verjetno sta tudi

najboljša pevca tu (med moškimi) dandanes sploh. Victorjeva kariera presega mejo Argentine. Snema tudi v tujini. Med drugimi posnetki je vredno omeniti »Le Villy« kjer je v zasedbi glavnih vlog z velikim Giacominiem, »Oda para Martin Fierro«, posneta v Nemčiji, »Parajes« (moderne kompozicije na pesmi Silvie Dabul) ...

Víctor ima na FM Nacional Clásica ob nedeljah popoldne oddajo, ki jo je imenoval »La voz humanak«. V njej predvaja razne pevce vseh časov in stilov; običajno vključijo jazz ali pop pevce, vsekakor je pretežno solistična, kot se ta pojem po slovensko razume. Poleg komadov, ki jih izbere in komentira, tudi pove svoje misli, bodisi o pevcu, o skladbah, o zgodovinskih ali geografskih okoliščinah, itd.

V nedeljo 27/5 je usmeril oddajo na pomembnost jezika v izvedbi, oz. do kam je obvladaje in pravilno izgovarjanje nujno za dovršeno interpretacijo, kakor tudi za pravi sprejem pri poslušalcu. In je začel s slovenščino ter povezal na Bernardo Fink. Bernarda je delila uro s Francozom Gerard Souzay in američanko Morgano King. Od Bernarde je vrtel Berlioz, Dvoraka, Guastavina, in pa, v začetku, samospev Lajovica in na koncu pa Geržiničevega. Tako za slovenščino kot za argentinsko kastiljščino je imel kot primer seveda Bernardo, in tako tudi za češki jezik.

Ganljivo je bilo poslušati oddajo, pohvalo Bernardi - ki jo Víctor postavi na najvišjo raven, komentar o jeziku in Sloveniji, lep samospev na začetku in posebno pa še Geržiniča, ki - saj v zadnjih desetletjih, ne vem če kdaj prej, če sploh - ni bil na argentinskih radijskih oddajah nikdar predvajan, da ne govorimo o Lajovici, ali kateremukoli od vključenih v zgoščenki »Slovenija!« ali drugih.

Še posebno je pa treba omeniti odlično slovensko izgovorjavo napovedovalke, ki spremlja Víctorja pri oddaji.

Mimogrede, in ker je kar nekaj ljudi spraševalo po tej plošči Bernarde in Marka, jo uvoznik tu še ni dobil, in ne kaže da bi jo kaj kmalu, glede na omejitve pri mednarodnem trgovanju, je pa le nekaj kosov na prodaj v Slovenski hiši.

Rok Fink

Baročne poslikave v Brežicah

Znamenita baročna poslikava viteške dvorane v Brežicah je prenovljena. Antične in druge prizore, ki jih je naslikal Frančišek Karl Remb, so slavnostno odkrili 8. junija. Celoten projekt, ki ga je izvedel Restavratorski center Slovenije znotraj Zavoda za varstvo kulturne dediščine, je obsegal restavracijo poslikav v dvorani, na stopniščih, hodnikih, v grajski kapeli in drugih prostorih. Med drugim so sanirali temelje zidov dvorane in jih utrdili, odpravili so vlago in uredili drenažo, sanirali stropno in strešno konstrukcijo, uredili ogrevanje in v dvorani zagotovili ustrezno mikroozračje.

Grad Brežice so sprva zgradili kot obmejno utrdbo, v drugi polovici 16. stoletja pa so ga namenili za bivanje. Leta 1529 so stari grad odstranili in po zamisli cesarskega gradbenika Jurija Dispatia iz Merana začeli graditi novega. V drugi polovici 16. stoletja so trdnjavo preoblikovali v двореc in zahodnemu krilu na dvoriščni strani prizidali trietažne arkade.

Med letoma 1554 in 1555 se kot stavbenika brežiškega gradu omenjata brata Andrea in Domenica dell' Allio, okoli leta 1700 pa je nastopilo poglavje, v katerem je viteška dvorana dobila današnjo podobo. Grof Ignacij Marija Attems ga je preoblikoval v baročno rezidenco, takrat pa so tudi preuredili njegov vzhodni trakt in v njem uredili največjo slavnostno dvorano na Slovenskem in v zahodnem traktu reprezentančno stopnišče ter kapelo.

Strop stopnišča je poslikal Johann Caspar Waginger, ki je umrl okoli 1718, stene pa njegov naslednik Franz Ignaz Flurer (1688-1742), tudi avtor poslikav v grajski kapeli iz okoli 1720. Frančišek Karl Remb je viteško dvorano poslikal med letoma 1702 in 1703. Motivika je značilna za profane stavbe tistega časa. Tu so antične figure, arka-dijska krajina, pa tudi prizori iz renesančne literature. Na stropu so naslikana znanstvena in umetnostna področja, ki jih pod okrilje jemlje naročnik Ignac Marija Attems, s čimer je samozavestno nakazal svoj posluš za umetnost.

Enoletna obnova je stala dva milijona evrov, občina Brežice pa je približno tri petine potrebnega denarja pridobila prek razpisa evropskega sklada za regionalni razvoj.

Tudi naša zgodba

Pri založbi Edhasa je izšla knjiga, ki jo je strokovno pripravila in napisala zgodovinarica in pisateljica María Bjerg »El viaje de los niños - Inmigración, Infancia y Memoria en la Argentina de la Segunda Posguerra« (Potovanje otrok

– emigracija, otroštvo in spomin v Argentini druge povojne dobe).

Med zgodbami otrok različnih narodnosti sta tudi medvojni in povojni zgodbi dveh Slovencev: prof. Vinka Rodeta in lic. Francija Markeža.

Podvig Valvasorja je končan

pesnikov, napisanih posebej za to priložnost - Toneta Pavčka, Nika Grafenauerja in Ervina Fritza.

Družina Debenjak se je prevajanja lotila leta 2009. Pri tem se je sprijela z gotico in nemščino 17. stoletja. Delo je bilo, kot je povedal Božidar Debenjak, izjemno intenzivno, saj se je bilo treba potopiti v poseben svet tega starinskega jezika in ga prevesti v sodobno slovenščino.

Ob prevajanju je bilo po njegovih besedah marsikdaj težko ugotoviti pomen besedila, saj se je pomen nekaterih besed od Valvasorjevega časa do danes spremenil. V tekstu je »polno min«, zato se je bilo resnično treba osredotočiti nanj. Sicer pa je *Slava vojvodine Kranjske* po njegovih besedah zanimivo branje ne le zaradi vsebine, ampak tudi načina, kako Valvasor pripoveduje.

Primož Debenjak je opozoril tudi na to, da so, čeprav je prevod v sodobni slovenščini, ohranili originalna imena za dežele ali pokrajine, kot jih je uporabljal Valvasor.

Kot je še opozoril Božidar Debenjak, je posebna vrednost prevoda *Slava vojvodine Kranjske* v tem, da slovenskemu bralcu predstavlja način mišljenja posvetnega človeka 17. stoletja. Do zdaj smo iz tega obdobja poznali le verske tekste, zdaj pa smo dobili pogled kronista, ki je pripovedoval o vsem, kar se mu je zdelo zanimivo. Pri tem je segel na različna področja in pisal tudi o vsakdanjih stvareh, kot so denimo cene žita v Ljubljani in podobno.

Ko je bil Valvasor že tik pred bankrotom, se je odločil, da bo dal za svojo ekipo in mecene delo vezati v belo usnje. Sami so po Čečevih besedah sledili njegovemu zgledu in poleg meščanske in bibliofilske izdaje dali 50 izvodov vezati v belo usnje. Od tega jih je 30 namenjenih posameznikom ali podjetjem, ki želijo kot mecenji podpreti njihov projekt.

Slava vojvodine Kranjske zajema 15 knjig, vezanih v štiri dele, ki skupaj obsegajo 3.552 strani velikega formata, poleg tega pa še 24 prilog in 528 bakrorezov. V njej je Valvasor Kranjsko predstavil s pomočjo zgodovine, geografije, topografije, medicine, etnologije, biologije, geologije in drugih ved. Delo je izšlo leta 1689 v Nürnbergu v nemščini.

SKA

Natečaj poezije »Noč rime pod Južnim križem«

Lansko leto je SKA povabila mlade slovenske pesnike, naj bi se udeležili natečaja poezij »Noč rime pod Južnim križem«.

Urad Republike Slovenija za Slovence v zamejstvu in po svetu je med drugimi podprl ta projekt v letu 2011. Pogoje za natečaj smo pravočasno objavili v tedniku Svobodna Slovenija, v Oznanilu, v biltenu Glas Slovenske kulturne akcije in na sobotnih radijskih oddajah »Okence v Slovenijo«. Eden izmed pogojev natečaja je bil ta, da je avtor pesmi rojen zunaj uradnih meja Slovenije, računajoč na mlajše generacije slovenskega izvora. Odzvalo se je 12 udeležencev. Na žalost sta bila dva udeleženca zaradi formalnih pogojev izključena: eden, ker ni podal pravega imena in naslova v priloženi kuverti; drugi pa ker je poslal štiri prispevke (enega več kot je bilo v pravilih določeno), kar bi mu dalo več možnosti pri izbiri.

Od praviloma upravičenih udeležencev je bilo 5 žensk in 5 moških.

Režijo so sestavljali: pesnik in filozof Vinko Rode, novinar Tine Debeljak in dr. Katica Cukjati.

Komisija se je zbrala v Slovenski hiši, v sredo, 4. januarja 2012. Za prvo nagrado je bila izbrana **prof. Miriam Jereb** (s sonetom Molitev); druga nagrada je bila razdeljena med **Gregorjem Papežem** in **Agustinom Mojicom**; tretja pa je pripadala **Angelci Gorno** in **Ani Mariji Pušnik**.

Izbira najboljših prispevkov je bila zelo težka, ker poezije so bile kvalitetne in raznolike zvrsti.

V veselo presenečenje je bilo dejstvo, da je večina avtorjev poslala svoje stvaritve v slovenščini. Natečaj je pokazal veliko zanimanje sodelavcev in prav dobro poetično ustvarjalno kvaliteto, zato odločitve niso bile lahke.

Nagrajeni prispevki bodo objavljeni v naslednji številki Meddobja 2012. Objavili bomo tudi nekatere poezije, ki čeprav niso bile nagrajene, so kvalitetne, seveda, če bodo na to pristali avtorji.

S poezijami natečaja bomo organizirali literarno-družabno srečanje sodelujočih in tudi ostalih pesnikov, ki so nam dosegljivi.

K.C.

Čestitke otrok tudi v Celovcu

Razstava čestitk otrok slovenskih družin iz Argentine, Čila in Peruja, ki so Slovenji čestitali ob 20. obletnici samostojnosti, je od 22. maja 2012 na ogled v skupni avli Zvezne gimnazije/Zvezne realne gimnazije za Slovence in Dvojezične zvezne trgovske akademije v Celovcu.

Otroški ustvarjalni natečaj je lansko leto, pod pokro-

viteljstvom soproge veleposlanika Tomaža Mencina, mag. Darje Zorko Mencin, za otroke in mladostnike (od 5 do 18 let) izvedlo Veleposlaništvo Republike Slovenije v Buenos Airesu. Z ustvarjalnim natečajem je želelo pri otrocih s slovenskimi koreninami iz nekaterih držav Latinske Amerike spodbuditi razmišljanje, ustvarjalnost in jih povabiti, da oblikujejo otroške čestitke ob 20. rojstnem dnevu Republike Slovenije.

V Sloveniji je bila razstava postavljena v Ministrstvu za obrambo Republike Slovenije (oktober, november 2011) in v Uradu Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu (december 2011), prvič sedaj razstava gostuje v zamejstvu. Pri organizaciji in postavitvi razstave sta poleg obeh šol sodelovala še Mateja Lesar Markovič iz Ministrstva za zunanje zadeve Republike Slovenije, ki je pomagala že pri idejni zasnovi projekta zbiranja čestitk v Buenos Airesu, in Generalni konzulat Republike Slovenije v Celovcu.

Razstava je na ogled do konca junija 2012.

TURNEJA SANJUŠKEGA ZBORA (3)

Prek Gorenjske in Dolenjske v Filharmonijo

Cerklje na Gorenjskem ali ... srce na Gorenjskem veselo odmeva iz koncerta 5. junija v Kulturnem hramu Ignacija Borštnika v Kulturnem društvu Davorin Jenko, Cerklje.

Dvorana, komaj 5 let stara, je največja na Gorenjskem, podatek, ki ni spraval v zadrego ne zbora ne publike, ki se je množično odzvala vabilu. Domačini so potrdili, da tako številnega občinstva dvorana še ni videla.

V prvem delu je MPZSJ pel narodne pesmi, v drugem delu koncerta pa skladbe iz argentinske glasbene zakladnice. Za vse nas je bil velik poklon, ko je publika stoje ploskala in tako izrazila zadovoljstvo ob poteku celotnega koncerta.

V ozadju očarljivi grad Otočec

Zahvalili smo se županu občine Cerklje na Gorenjskem, Francu Čebulju -službeno odsoten-, ki je pooblastil župnika za pozdravne besede. Veliko zaslugo so imeli tudi tajnik in predsednica Kulturnega društva, Alojz Vidmar in Veronika Štirn; organizacijo je sprejel Janez Vreček.

Izkoristili smo tudi priložnost, da bi izrekli toplo, globoko zahvalo župniku g. Slavku Kalanu za vse prejete dobre v Adergasu, naše bivališče in dom. Skrbijo za nas, nam pomagajo na vse mogoče načine. Veliko srečo imamo, da smo v Adergasu na gosteh!

Naslednji dan, sredi 6. junija, je skupina obiskala kartuzijanski samostan Pleterje. Multimedia predstava nam je prikazala zgodovino samostana, razvoj in pomen ustanove za vesoljno cerkev.

V edini še stoječi gotski cerkvi kartuzijanskih samostanov v Evropi je zbor zapel Cantate domino, skladba za tri zборе -avtor Hans Leo Hassler- je z enkratno akustiko cerkve še lepše donelo. Ogleдали smo si tudi muzej v naravi poleg samostana.

Odpravili smo se na Kostanjevico pri Krki na kosilo, izkoristili priložnost za klepet in kavico preden smo se

odpeljali na Otočec. Prijeten kraj nas je popolnoma očaral: mir, narava, reka, dobra družba prijateljev ... Nabirali smo si energijo za naslednji koncert.

V četrtek 7. junija smo si vzeli čas za ogled cerkve v Adergasu. Dopoldan nam je župnik Slavko Kalan razkazal župnijsko cerkev Marijinega Oznanjenja, Velesovo iz leta 1136 in nam razkril bogato zgodovinsko in kulturno dediščino samostana, ki so ga leta 1238 ustanovile nemško govoreče nune dominikanke iz bogatih plemiških družin iz okolice Dunaja. Cerkev so

Turki zažgali in porušili, sedanjo obliko je dobila šele leta 1771, ko je bila do konca dograjena. V cerkvi smo si ogledali nenavadno zakristijo, glavno ladjo, glavnega in stranske oltarje, katakombe in grobnice.

Po kosilu smo si vzeli čas, da bi se skrbno pripravili za naslednji nastop v Slovenski Filharmoniji.

Temeljita priprava na vsak nastop vodi k uspehu, tako razumeta in razlagata vsako predstavitev pevovodkinja prof. Andrejka Selan Vombergar in vokalni tehnik Marcello Brula, tako jima tudi vsi sledimo v pripravi.

Legendarna Filharmonija gosti le izbrane točke, zato se počutimo posebej počaščene obenem pa, se tudi zavedamo odgovornosti.

Na ta večer je izseljensko društvo Slovenija v svetu -SVS- tudi praznovala 20. obletnico delovanja. Koncert je napovedoval Matjaž Merljak iz Radia Ognjišče. Večer je otvoril predsednik SVS-ja, dr. Branko Zorn.

V dvorani smo zasledili kar nekaj osebnosti in prijateljev; med njimi so se nahajali Ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu, ga. Ljudmila Novak; evropski poslanec prof. Lojze Peterle; prvi župan Ljubljane samostojne Slovenije, g. Strgar; Mojca Kucler Dolinar; pesnik Tone Kuntner; župan Železne Kaple na avstrijskem Koroškem

Adergas in zgodovinska cerkev

Franc Jožef Smrtnik; Zvone Žigon iz Urada za Slovence po svetu; tajnik SVS, Boštjan Kocmur; Zorko in Maja Pelikan in še mnogi drugi dragi prijatelji in znanci.

Po končanem koncertu, odlično izpeljanem in radodarno nagrajenem s stoječo ovacijo, se je v imenu MPZSJ Ivana Tekavec zahvalila organizatorjem in pokroviteljem koncerta.

Za presenečenje večera so poskrbeli naši dobri prijatelji (in dobrotniki) Slovenskega Okteta, ko so nas ob koncu koncerta obdarili s polno košaro sočnih češenj in originalno umetniško sliko.

Mit

Koncert v Slovenski filharmoniji

Bariloški srednješolski tečaj v letu 2011

(Poročilo ravnatelja dr. Staneta Žužka za 65. redni občni zbor društva Zedinjena Slovenija, v nedeljo, 15. aprila 2012.)

Učno leto 2011 na Slovenskem srednješolskem tečaju, Odssek dr. Vojka Arka, Bariloche, je pričelo 4. marca in se je zaključilo 18. novembra, s sklepno prireditvijo 4. decembra. Prvo polletje je trajalo do 1. julija, s šestnajstimi učnimi dnevi; drugo pa je potekalo od 29. julija dalje ter je vsebovalo sedemnajst učnih dni. Vse skupaj, torej, se je pouk vršil lansko leto triinšestdesetkrat, kar znaša 99 časovnih ur.

Tečaj je obiskovalo enajst (11) dijakov, ki so bili razdeljeni v nižjo skupino (I. – III. letnik) devet (9) in v višjo (IV. letnik) dva (2) dijaka. Kot običajno se je pouk vršil v Stanu Slovenskega planinskega društva, ob petkih od 18.00 do 21.00. Obe skupini se ločita po enem predmetu: nižja ima verouk, višja predmet o svetovnih nazorih. Ostali predmeti pa so skupni obema. Da je tako pičlo odmerjen čas najbolje izrabljen se v dveh zaporednih petkih (»A« in »B«) vrstijo izmenično vsi predmeti po tri na vsak

petek. Tako more imeti vsaka učna ura povprečno dolgot 55 minut.

Poučevani predmeti so bili sledeči: 1.- Slovstvo (XX. stoletje: zdomstvo).- poučevala: Marija Osojnik - López; 2.- Slovničarstvo (zaimek in števniki).- poučevala: Zdenka Jan; 3.- Zgodovina II - poučeval: Arh. Andrej Duh; 4.- Verouk III (O življenju po božjih zapovedih).- poučeval: podpisani; 5.- Svetovni Nazori - poučeval: podpisani; 6.- Živa beseda - poučevala: Zdenka Jan.

Pripomba: V dobi odsotnosti, konec aprila in ves maj 2012, je podpisanega pri verouku nadomeščala inž. Nataši Grohar.

Leto so izdelali vsi dijaki in sicer takole: pet I. letnik, štirje III. letnik, dva IV. (zadnji) letnik. Od slednjih se je eden udeležil potovanja v Slovenijo v sklopu RASTi XL. Ostala se pa bo pridružila potovanju letošnje RASTi.

Na krajevni »junjski« proslavi vseh žrtev komunistične revolucije v Sloveniji ob koncu II.

svetovne vojne in takoj po njej, je naš tečaj sodeloval z odrskim prikazom v treh slikah iz življenja našega prvega blaženega mučenca Lojzeta Grozdeta. Ta naj bi po svoji krščanski pokončnosti, doslednosti in poštenosti najodličnejše predstavljal vse žrtve komunistične revolucije v Sloveniji. Zamišle, zavedna priprava pri predmetu živa beseda in nato izvedba je sad prizadevanja ge. Zdenke Jan. Naj ji gre zato tu posebno priznanje. Tudi geslo proslave - »srce se ne boji« - je bilo privzeto iz Grozdetovih pesmi.

Moremo reči, da je bil predmet živa beseda skozi vse leto posvečen pretežno Lojzetu Grozdetu in zato so dijaki tudi na zaključni prireditvi deklamirali nekaj njegovih pesnitev. Ob koncu so pa še nekateri zelo doživeto predstavili prizor na osnovi Mauersejeve zgodbe »Slum«, tudi pod vodstvom ge. Zdenke Jan.

Dan državnosti, 25. junij, je bil proslavljen na predvečer,

petek 24. junija, skupno s tukajšnjim Tečajem »A,B,C... po slovensko«, s petjem obeh državnih himen in pozdravom-nagovorom v obeh jezikih Marije Osojnik López, to pot kot učiteljica pri tečaju »ABC... po slovensko«.

Oktobra lanskega leta, ob praznovanju 50. obletnice obstoja tukajšnje šole Jakoba Aljaža in 60. obletnice ustanovitve našega Slovenskega planinskega društva se je naš tečaj udeležil s priložnostnima pozdravoma.

Z željo, da bi vsi dijaki imeli skozi vsa leta tečaja enoten tekst, smo naprosili za nasvet Urad za šolstvo RS o za nas najprimernejšem osnovnem tekstu za poučevanje slovnice. Kot odziv smo kmalu po začetku šolskega leta prejeli od tistega Urada dar desetih izvodov knjige Rade Lečič »Osnove slovenskega jezika - slovnični priročnik«. Naj gre tu javna zahvala temu uradu in še prav posebno ge. Dragici Motik. Knjige smo posredovali dijakom na posodo, in sicer po en izvod

na družino, do zaključka zadnjega letnika in nato, po vrnitvi, jih bomo posredovali vnovič tedaj vstopajočim dijakom.

Vodstvo je imelo pet sej in večje število priložnostnih sestankov. In tudi en sestanek s starši dijakov. Pričelo je tudi že s prvimi pripravami na štiridesetletni jubilej ustanovitve tečaja, ki ga bomo proslavili prihodnje leto, to je, l. 2013.

Redno poslovanje tečaja je tudi letos delno zaviselo od zunanjih okoliščin. Naj omenim na prvem mestu uporabljanje prostorov Stana Slovenskega planinskega društva, za kar naj gre tudi tu naša javna zahvala odboru in vsem sotrudnikom. Posebno priznanje naj gre tudi ge. Evi Smeru Hernández, ki je tudi to leto pobirala mesečnino ter urejala vse v zvezi s stroški za malice in čiščenje ter vzdrževanje omenjenega Stana. Končno pa naj gre zahvala še staršem oz. družinam, da so nam ponovno zaupali svoje mladostnike.

NOVICE IZ SLOVENIJE

BREZPOSELNOST

Na Zavodu RS za zaposlovanje je bilo maja prijavljenih 106.796 brezposelnih oseb, kar je 2,1 odstotka manj kot aprila. S tem se je brezposelnost znižala že četrty mesec zapored. Na letni ravni je bila brezposelnost nižja za 1,7 odstotka. V prvih petih mesecih letos je bilo na zavodu v povprečju prijavljenih 111.548 brezposelnih oseb, kar je 1,3 odstotka manj kot v enakem obdobju leta 2011.

DOBRA OKOLJSKA POLITIKA SLOVENIJE

OECD v poročilu o presoji učinkovitosti okoljske politike Slovenije izpostavlja, da je Slovenija v zadnjem desetletju na področju okoljskih politik zelo napredovala, da pa jo čaka še veliko dela. Direktor direktorata za okolje pri OECD Simon Upton je na predstavitvi poročila v Ljubljani izpostavil predvsem področje prometa in odpadkov. Upton je opozoril, da emisije toplogrednih plinov iz prometa v Sloveniji še vedno naraščajo, pri odpadkih pa da morajo v Sloveniji predvsem zmanjšati njihovo količino.

UMRL JE PESNIK IVAN MINATTI

V 89. letu starosti je umrl pesnik, prevajalec in urednik Ivan Minatti, so za STA potrdili v njegovem družinskem krogu. Minattijeva najbolj znana pesem je Nekoga moraš imeti rad iz leta 1963.

KOLIKO ZA REFERENDUM

Državna volilna komisija je za poplačilo vseh obveznosti izvedbe referenduma o družinskem zakoniku izplačala skupaj 3.415.516,32 evra. V primerjavi s stroški izvedbe referenduma o malem delu, ki je bil izveden 10. aprila 2011, so stroški referenduma o družinskem zakoniku nižji za 642.491,10 evra oz. za 15,83 odstotka. V primerjavi s stroški za referendum o zakonu o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno, pokojninski reformi in noveli zakona o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva in arhivih, ki je potekal 5. junija lani, pa so stroški nižji za 1.124.422,35 evra oz. za 24,77 odstotka.

NOVI TV KANAL

Snovalci prihajajoče slovenske komercialne televizije Planet TV so prvič spregovorili pred novinarji in javnosti. Že napoved nove komercialne televizije je v javnosti in medijskem prostoru sprožila veliko zanimanja, a tudi govoric, med katerimi so se nekateri, kot je denimo ime novega programa, izkazale za neresnične. Prav tako so zaokrožile razne špekulacije o znesku za pravice za prenos tekem Lige prvakov. Na namige, da bo nova televizija naklonjena predvsem eni politični strani, snovalci odločno odgovarjajo: posredovali bomo kredibilne in preverjene informacije, s katerimi si bodo gledalci lahko sami ustvarjali svoje mnenje.

PO SVETU

INAVGURACIJA NIKOLIĆA

V Beogradu je potekla inavguracija novoizvoljenega srbskega predsednika Tomislava Nikolića. Na njej ni bilo predstavnikov dveh sosednjih držav, hrvaškega predsednika Iva Josipovića in predsedujočega predsedstvu BiH Bakirja Izetbegovića. Nikolić ju je namreč razburil z izjavo, da se v Srebrenici leta 1995 ni zgodil genocid, pa tudi, da je bil Vukovar srbsko mesto. Inavguracije se tudi ni udeležil slovenski predsednik Danilo Türk, ki je sicer odločitev utemeljil s tem, da se takih dogodkov ne udeležuje. Poleg tega bo doma ostal tudi makedonski predsednik Gjorge Ivanov, ki pa razloga ni navedel.

PRELOŽENI DATUM VOLITEV

V Libiji so volitve v ustavodajno skupščino, ki bi morale potekati 19. junija, preložili na 7. julij. Za pripravo jim je namreč zmanjkalo časa. Ker bodo to prve volitve po štirih desetletjih diktature Moamerja Gadafija, ni navadno, da organizacija peša. 2,7 milijona Libijcev bo sicer odločalo o 200 članih skupščine, pri čemer je 120 mest namenjenih neodvisnim kandidatom, ostala pa različnim političnim združenjem.

FRANCIJA

Francoski predsednik Francois Hollande in njegovi socialisti so na dobri poti, da bodo imeli v spodnjem domu parlamenta absolutno večino. V nedeljo jim je šlo na prvem krogu volitev zelo dobro, nova preizkušnja pa pride v drugem krogu volitev 17. junija. Po končnih izidih so socialisti skupaj z zavezniki dobili 46,77 odstotka glasov in tako se Hollandu obeta dovolj velika podpora za izvajanje politike in reform. Socialisti imajo namreč v

PISALI SMO PRED 50 LETI

SLOVENC V ARGENTINI BUENOS AIRES

Proslava 1. obletnice obstoja odseka SFZ v San Martinu v nedeljo, 10. t. m. je z uprizoritvijo dr. Česnikove Pogodbe lepo uspela.

OSEBNA NOVICA

Družinska sreča. V družini Janeza Peršuha in njegove žene ge. Zore roj. Bajlec, se je 1. junija rodil sinček Andrej. Srečni družini naše čestitke.

SAN JUSTO

Dekliški odsek Našega doma

... Že na tem prvem sestanku smo izbrale odbor, ki naj bi uresničeval začrtana pota. Odbor je naslednji: predsednica Barbka Maček, podpredsednica Slavka Mehle, tajnica Alenka Jenko, blagajničarka Marija Žgajnar, gospodinja Mici Juhant, šport. ref. Anica Mehle in Pavla Kovač, kult. ref. Majda Tomažin in Nežka Marolt, ref. za petje Marija Tomažin.

OBVESTILA

Ustanovni občni zbor moronskega odseka SFZ bo v nedeljo, 17. junija ob 15.30 na Pristavi v Castelarju.

Svobodna Slovenija, 14. junija 1962 - št. 24

zgornjem domu parlamenta, senatu, že večino. Doslej vladajoča Zveza za ljudsko gibanje Nicolasa Sarkozyja je dobila 34 odstotkov. Na tretje mesto se je presenetljivo uvrstila skrajno desna Nacionalna fronta Marie Le Pen, ki je dobila 13,6 odstotka glasov.

ŠPANJA PROSI ZA POMOČ

Odločitev je znana: po Grčiji, Portugalski in Irski bo za finančno pomoč območja evra zaprosila še Španija. Za razliko od omenjenih držav pa Španija denar potrebuje le za banke. Po oceni finančnih ministrov območja evra bi to četrto največje gospodarstvo v uniji za rešitev bančnega sektorja potrebovalo do 100 milijard evrov. Španski gospodarski minister Luis De Guindos je v soboto dejal, da Španija v zameno za finančno injekcijo ne bo rabila sprejeti nobenih dodatnih gospodarskih reform oziroma varčevalnih ukrepov, saj je to že storila, za seboj pa ima tudi pokojninsko reformo in reformo trga dela. Bo pa morala prestrukturirati bančni sistem, česar se je prav tako že lotila. Vlogo nadzornika bo pri pomoči Španiji odigral Mednarodni denarni sklad, katerega direktorica Christine Lagarde se je na odločitev Španije, da zaprosi za pomoč, pohvalno odzvala.

E-IDENTIFIKACIJA IN E-PODPISI

Evropska komisija je predlagala nova pravila, ki naj bi zagotovila varne čezmejne elektronske podpise in elektronsko identifikacijo v Evropi. Nova pravila naj bi koristila študentom pri vpisih na tuje univerze, državljanom pri selitvi, pacientom pri zdravljenju ali podjetjem pri prijavljanju na razpise v ostalih članicah povezave. Predlagana pravila, ki imajo obliko uredbe, naj bi posameznikom in podjetjem med drugim omogočila, da za dostop do javnih storitev v ostalih članicah Unije, ki imajo sisteme elektronske identifikacije, uporabijo lastne nacionalne sisteme e-identifikacije. Prav tako naj bi ustvarila notranji trg za čezmejne e-podpise in povezane varne spletne storitve ter zagotovila, da bodo te storitve delovale prek meja in imele enak pravni status kot tradicionalni postopki na papirju. V Bruslju poudarjajo, da predlagana uredba v celoti spoštuje obstoječe nacionalne sisteme e-identifikacije in odločitve članic povezave brez takih nacionalnih sistemov.

RESUMEN DE ESTA EDICION

DEFENDAMOS NUESTRAS RAÍCES

El primer domingo de junio se recuerda, en el centro esloveno capitalino, a las víctimas de la revolución comunista. Tras la solemne misa, se colocó una ofrenda floral frente al monumento conmemorativo. Posteriormente se llevó a cabo en el salón principal un acto. El orador principal fue el Ing. Jure Komar, quien reflexionó sobre los innegables acontecimientos históricos de hace setenta años: que por las ocupaciones alemanas, italianas y húngaras, los eslovenos se vieron obligados a entrar en la guerra; que los comunistas eslovenos utilizaron aquel momento bajo el pretexto de la lucha por la liberación y pusieron en marcha su plan revolucionario, dando muerte a líderes, intelectuales, sacerdotes, agricultores, ... Pero muchos reconocieron el engaño y se decidieron por la defensa. ¿Cómo fue posible la organización de los domobranci? Fue la fuerza de los valores, que los hombres y jóvenes querían preservar. Esos mismos valores que el orador recibió de su padre. La fe en Dios, la libertad, la verdad, la responsabilidad de proteger a la familia, el amor por Dios y la patria, la lealtad, etc. Se trata de valores que aún hoy están vigentes. Difícilmente se imagine cómo fue dejar Eslovenia para sus padres, especialmente para su madre que estaba embarazada y huía por la frontera, escapando de los disparos. Miles perecieron. Miles, aún sin identificar, reclaman justicia. Cada uno de nosotros tiene la obligación de defender las tradiciones y valores que nos transmitieron nuestros antepasados, de defender las raíces. Luego, sobre el escenario, un grupo de jóvenes dirigidos por Tatjana Modic Kržišnik recitaron un fragmento de la obra escrita por el Dr. Marko Kremžar. (Págs. 1 y 2)

FIESTAS PATRONALES

La iglesia eslovena en Buenos Aires tiene como patrona a Marija Pomagaj y su festividad es el 24 de mayo. La celebración se realiza el domingo posterior; este año fue el 27 de mayo. La misa estuvo presidida por el delegado pastoral Dr. Jure Rode. Finalizada la misma, se realizó un almuerzo en el salón principal del centro esloveno capitalino. Antes de volver a casa, nuevamente en la iglesia, cantaron las letanías a la Madre de Dios y recibieron la bendición. (Pág. 4)

RESULTADOS DEL CONCURSO DE POESÍAS

En el año 2011, la Acción Cultural Eslovena invitó a jóvenes poetas eslovenos al concurso titulado "Noche de rimas bajo la Cruz del Sur" con el auspicio, entre otros, de la Oficina de eslovenos por el mundo. A la invitación respondieron doce poetas (2 no cumplieron con la parte formal). El 4/01/2012 se reunió la comisión para evaluar las poesías. El soneto de la Prof. Mirjam Jereb obtuvo el primer premio. El segundo premio fue compartido entre Gregor Papež y Agustin Mojic. El tercer lugar fue para Angelca Gorno y Ana Marija Pušnik. La selección fue difícil por la calidad poética y la diversidad de estilos. Las obras premiadas serán publicadas en el próx. nro. de la revista cultural Entre siglos. (Pág. 5)

SE PRESENTÓ "UTRIP"

El 26 de mayo, en el marco de los 60 años del centro esloveno de Lanús, Magdalena Jerman y Martin Sušnik presentaron su primer trabajo discográfico: UTRIP, un cuento musical para todas las edades. Durante la velada, el público transitó las emociones y los sentimientos del ángel (protagonista de la historia) con una excelente calidad del sonido y la puesta en escena. La ovación del público coronó la noche y reconoció a los artistas que hicieron esta obra única. (Pág. 4)

PALABRAS ESLOVENAS EN EL MUNDO

La embajada de Eslovenia informa a todos los interesados que se extendió el plazo de entrega del concurso de fotografía "Palabras eslovenas en el otro lado del mundo" hasta el 20 de junio de 2012. Del mismo pueden participar todos los mayores de 12 años que viven en la Argentina, Chile, Paraguay, Perú y Uruguay. Se pueden enviar hasta dos fotografías a natecaj2012@gmail.com.

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Antonio Mizerit** / Propietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Franci Znidar** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: esloveniau@sinectis.com.ar in esloveniau@gmail.com
Za Društvo ZS: Franci Znidar / **Urednik:** Tone Mizerit
Sodelovali so še: Tine Debeljak (slovenska politika), Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin, Jože Horn, Jure Komar, Marko Vombergar, Andrej Znidar, Rok Fink, Katica Cukjati, Metka Mizerit, Franci Markež, Darja Zorko Mencin, Ivana Tekavec in Stane Žužek.
Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina.

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino, \$ 500.-; pri pošiljanju po pošti: sivi papir, \$ 635.-; beli papir \$ 710.-; Bariloche; \$ 560.-; obmejne države Argentine, 215.- US dol.; ostale države Amerike, 225.- US dol.; ostale države po svetu, 235.- US dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto, 165.- US dol. za vse države. Dolg za letnike v zaostanku se plača po ceni naročnine tekočega leta. **Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.**
Čeke: V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: info@vilko.com.ar

MALI OGLASI

TURIZEM

TURISMO BLED
EVT Leg. 12618
Dis. 2089

de Lucía Bogataj
Monseñor Marcón 3317 B, San Justo
Tel. 4441-1264/1265

TTS VIAJES
Alenka Vivod
5294/3884

155/660/0859 - avivod@ttsviajes.com
GREGOR BATAGELJ, turistični vodnik v Sloveniji. Slovenski/španski jezik. Mob.: +386-(0)31-567-098. E-naslov: mgbatagelj@gmail.com

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474.

ADVOKATI

Dobovšek & asociados - odvetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel./Fax: 4602-7386.

E-mail: jdobovsek@hotmail.com

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik. Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 / 15-4088-5844 - mariana.poznic@gmail.com

Dra. Ana C. Farreras de Kocar - Suscesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Martes y Jueves de 15 a 18 hs. Belgrano 181 - 6º B (1704) Ramos Mejía. Tel.: 4469-2318 Cel.: 15-6447-9683

e-mail: farrerasanac_te@yahoo.com.ar

VALUTNI TEČAJ
V SLOVENJI
12. junija 2012

1 EVRO 1,25 US dolar

1 EVRO 1,29 KAD dolar

1 EVRO 5,79 ARG peso

OSEBNE
NOVICE

Smrt

V Ramos Mejii je umrla Alina Vetril roj. Genocaux (93) in v Moronu Janez Rozman (85).

Naj počivata v miru!

Že enaindvajset let imamo Slovenci svojo državo. Zato bomo skupaj slavili

PRAZNIK SLOVENSKE DRŽAVNOSTI

v soboto, 23. junija 2012 v Slovenski hiši v Buenos Airesu

ob 19. uri sv. maša v cerkvi Marije Pomagaj; daruje dr. Jure Rode za vse pokojne in žive slovenske javne delavce; poje Pristavski pevski mešani zbor pod vodstvom Anke Savelli Gaser.

ob 20. uri slavnostna akademija v dvorani in prijateljska večerja. V kulturnem delu nastopata Magdalena Jerman in Martin Sušnik.

Vstopnice po \$ 100.- v predprodaji v Slovenski hiši in pri predsednikih slovenskih Domov. Pravočasno lahko tudi rezervirate nakaznico na tel: 4636-0841.

Rojaki-narodnjaki prisrčno vabljeni!

OBVESTILA

SOBOTA, 16. junija:

Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

Poslovljni večer RASTi XLI

NEDELJA, 17. junija:

Očetovski dan

SREDA, 20. junija:

Medkrajevni turnir odbojke, začetek ob 10. uri v Našem domu.

Zveza mater in žena Slovenske vasi vabi na kulinarčno srečanje, kjer nas bo ga. Marija Grbec naučila peči potičo; ob 16.00 uri.

ČETRTEK, 21. junija:

ZSMŽ San Martín vabi na spominski sestanek v Domu ob 16h. Govorila bo ga. Pavla Kremžar o bratu Ivanu Hribovšču pesniku, domobrancu in mučencu. Vsi prisrčno vabljeni!

SOBOTA, 23. junija:

Praznik slovenske državnosti, v Slovenski hiši. Sv. maša v cerkvi Marije Pomagaj ob 19. uri, nato slavnostna akademija in večerja.

NEDELJA, 24. junija:

Domobrantska proslava, po sv. maši v Našem domu.

Domobrantska proslava, po sv. maši v Slomškovem domu.

SOBOTA, 30. junija:

Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 1. julija:

Proslava šolskih otrok na čast sv. Alojziju Tradicionalne kolone v Hladnikovem domu. Kosilo ob 12.30. Po kosilu razprodaja.

SOBOTA, 7. julija:

Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

SOBOTA, 14. julija:

Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

Na dolenskih situlah

V Dolenjskem muzeju v Novem mestu so predstavili monografijo, razstavo in zloženko o situlski umetnosti, ki so jih pripravili v

grafije, arheolog in kustos Dolenjskega muzeja Borut Križ.

Novo mesto, kjer so doslej odkrili 16 bronastih

arheologi domnevajo, da je na območju Novega mesta delovala situlska delavnica. Razstava situl bo na ogled do 30. septembra, nato pa jo bodo predstavili še v partnerskih mestih projekta EPK.

Ob napovedi odprtja razstave so novomeškemu županu Alojziju Muhiču predali pobudo za ustanovitev novomeškega arheološkega parka. Po besedah direktorja Dolenjskega muzeja Zdenka Piclja s projektom *Situlska umetnost Novega mesta* končujejo 15-letno predstavljanje tamkajšnje arheološke preteklosti. Na pobudo Dolenjskega muzeja je leta 2006 novomeški občinski svet Novo mesto poimenoval za mesto situl, monografija o situlski umetnosti, zloženka, krajši film in razstava na omenjeno temo pa zaokrožujejo projekt, je dejal direktor. Pobuda o novomeškem arheološkem parku Marof in vsi koraki, ki ji bodo sledili, prinašajo novo poglavje v razvoju tamkajšnje arheologije, je še povedal Picelj.

okviru novomeških partnerskih projektov Evropske prestolnice kulture.

Situlska umetnost predstavlja umetniški izraz prazgodovinske Evrope in prazgodovinskih ljudi, ki so med 7. in 4. stoletjem pred Kristusom na območju med Alpami, Jadrantom in Donavo v tanko bronasto pločevino vrezali ter vtokli podobe svojega življenja, je povedal avtor mono-

situl, od katerih jih je devet figuralno okrašenih, je največje svetovno najdišče tovrstnih torevtskih umetnin. Novomeške situle so nekoliko mlajše od najbolj znanih slovenskih, denimo vaške in situle z Magdalenske gore, in sodijo v 5. in 4. stoletje pred Kristusom, je pojasnil Križ. Situle se umeščajo v sklepno obdobje situlske umetnosti, glede na njihovo številnost pa

SLOVENCİ IN ŠPORT

NOV SPOMENIK LEONU ŠTUKLJU
V NOVEM MESTU

Ob novomeškem kandijskem križišču so v sklopu partnerskih projektov Evropske prestolnice kulture odkrili bronasto skulpturo tamkajšnjega rojaka in častnega občana, olimpijca Leona Štuklja. Kot donacijo jo je zasnovala ruska akademska kiparka Stanislava Kalinina. Z odkritjem njenega 2,8 metra visokega obeležja iz dveh nosilnih stebrov iz kraškega apnenca ter dober meter velikega v bronu ulitega telovadca Štuklja bodo v letu partnerskega projekta Evropske prestolnice kulture simbolno povezali Novo mesto in Maribor. V Novem mestu se je telovadec rodil, leta 1927 pa se je preselil v Maribor, kjer je leta 1999 umrl.

ZADNJE TEKME PRED OLIMPIJSKIMI
IGRAMI

Slovenska olimpijca Luka Božič in Sašo Taljat sta na tekmi svetovnega pokala v slalomu na divjih vodah v Cardiffu osvojila drugo mesto med kanuji dvosedi. Za vsega dve stotniki sekunde sta zaostala za Britancema Davidom Florenceem in Richardom Hounsflowom. Božič in Taljat, ki bosta slovenske barve branila tudi v Londonu na olimpijskih igrah, sta že v polfinalu dokazala, da lahko posežeta po najviš-

jih mestih, saj sta bila najhitrejša. V finalu pa sta z identičnim časom kot v polfinalu prišla do drugega mesta.

Slovenski judoist Matjaž Ceraj je osvojil drugo mesto na tekmi svetovnega pokala v Lizboni. Za Ceraja, ki bo nastopil tudi na letošnjih poletnih olimpijskih igrah v Londonu, je bil v velikem finalu v kategoriji nad 100 kg usoden Francoz Teddy Riner.

Na zadnji tekmi svetovnega pokala v tem delu sezone v Gentu v finalu se je na parterju izkazala Saša Golob z drugim mestom. Golobova, ki jo sredi poletja čaka nastop na olimpijskih igrah v Londonu, je zadnjo tekmo pred največjim športnim dogodkom oddelala zelo dobro, saj je v finalu parterja prišla do tako zelene prve kolajne v sezoni, ki si jo je razdelila z Nizozemko Liso Top. Zaostala je le za Romunko Diano Lauro Bulimar.

SODNIK - SLOVENEK

Prvo tekmo evropskega nogometnega prvenstva v skupini B med Nizozemsko in Dansko je sodil slovenski sodnik Damir Skomina. Na EP bo pravico delilo 12 sodnikov, med njimi je tudi Skomina s svojimi pomočniki Primožem Arharjem, Matejem Žuničem, Matejem Jugom, Slavkom Vinčičem in Pavlom Kralovcem.

MTO

20. JUNIJA V
NAŠEM DOMU

NA RAZPOLAGO GOLAŽI!

H. Irigoyen 2756, San Justo

